

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 11/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti PHARMACY-KF, spol. s r. o., IČO 44 978 031, Čapajevova 23, Prešov, právne zastúpenej JUDr. Lýdiou Farbakyovou, Floriánova 12, Prešov, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 24 Cb 263/2018 z 27. septembra 2019 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Cob 6/2020 z 12. marca 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti PHARMACY-KF, spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júna 2020 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti PHARMACY-KF, spol. s r. o., IČO 44 978 031, Čapajevova 23, Prešov (ďalej len „sťažovateľka“), právne zastúpenej JUDr. Lýdiou Farbakyovou, Floriánova 12, Prešov, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 24 Cb 263/2018 z 27. septembra 2019 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Cob 6/2020 z 12. marca 2020.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že obchodná spoločnosť DS Service, s. r. o. (ďalej len „žalobkyňa“), sa žalobou doručenou okresnému súdu 6. novembra 2018 domáhala, aby súd zaviazal sťažovateľku ako žalovanú zaplatiť jej 43 712,89 € s príslušenstvom. V žalobe tvrdila, že jej právny predchodca, spoločnosť PHOENIX Zdravotnícke zásobovanie, a. s., dodal sťažovateľke tovar (lieky, zdravotnícke pomôcky a iný zdravotnícky materiál) v hodnote 43 712,89 €, sťažovateľka mu však za dodaný tovar nezaplatila.

3. Podaním z 27. novembra 2018 žalobkyňa vzala žalobu späť v časti o zaplatenie celej istiny v sume 43 712,89 € a navrhla konanie v tejto časti zastaviť. Uviedla, že sťažovateľka uhradila celú istinu platbami z 8. novembra 2018, resp. z 19. novembra 2018, teda po podaní žaloby, naďalej však trvá na zaplatení úrokov z omeškania, ktoré po kapitalizovaní predstavujú sumu 852,80 €. Okresný súd vo veci vydal 22. januára 2018 platobný rozkaz, ktorým uložil sťažovateľke zaplatiť žalobkyni 852,80 €. Po podaní odôvodneného odporu zo strany sťažovateľky v zákonnej lehote bol platobný rozkaz zrušený.

4. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 24 Cb 263/2018 z 27. septembra 2019 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobkyni 852,80 €, ako aj paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40 €, zároveň žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení okrem iného konštatoval:

„V predmetnej právnej veci bolo nesporné, že právny predchodca žalobcu dodal žalovanému tovar v hodnote 43 712,89 eur a žalovaný mu za tento tovar nezaplatil v dohodnutej trojmesačnej lehote splatnosti.

Sporná bola aktívna legitímácia žalobcu a platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Sporné bolo aj to, či žalobca postupoval korektne, keď podal žalobu, hoci žalovaný si svoje záväzky voči právnemu predchodcovi postupne plnil.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žaloba žalobcu je dôvodná. Žalovaný nezaplatil cenu za dodaný tovar, následkom čoho právny predchodca žalobcu ako postupca postúpil pohľadávku na súčasného žalobcu ako postupníka. Zmluvu o postúpení pohľadávok posúdil súd prvej inštancie ako platnú, pričom vychádzal z toho, že zmluva jasne vymedzuje postúpenú pohľadávku, postupcu, postupníka, dlžníka. Hoci jednotlivé prílohy zmluvy nie sú očíslované, ani každá strana samostatne podpísaná, konkrétne faktúry sú jednoznačne identifikovateľné a potvrdzuje to aj oznámenie právneho predchodcu žalobcu o postúpení pohľadávky.

Aktívna legitímácia žalobcu je preukázaná platnou zmluvou o postúpení pohľadávok s prílohou, v ktorej sú uvedené faktúry, ktoré žalovaný nezaplatil postupcovi v stanovenej lehote splatnosti, v opojení s oznámením postupcu o postúpení pohľadávky, pričom žalovaný nemá právo zisťovať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok.

Právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky, list s oznámením sa dostal do dispozície žalobcu dňa 8.10.2019, žalovaný však využil na prevzatie zásielky deň 25.10.2018 a dlžnú sumu zaplatil priamo postupcovi, hoci o postúpení pohľadávky musel mať vedomosť (štatutárny zástupca žalovaného). Postupca však v tom čase už nebol vlastníkom pohľadávky, preto uhradené sumy vrátil na účet žalovaného. Žalovaný v spore nepreukázal, že žalobca vedel o tom, že žalovaný už platil postupcovi. Následne žalobca podal žalobu o zaplatenie 43 712,89 eur, žalovaný po podaní

žaloby uhradil istinu dlžnej sumy, teda čiastočne plnil svoj záväzok a toto plnenie má účinky uznania zvyšku dlhu. “

5. Proti rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 7 Cob 6/2020 z 12. marca 2020 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil a žalobkyni priznal voči sťažovateľke nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku okrem iného uviedol:

„V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť PHOENIX Zdravotnícke zásobovanie, a. s. dodal žalovanému tovar v celkovej sume 43.712,89 eur (lieky a iný zdravotnícky materiál), ktorý bol žalovanému fakturovaný faktúrami pod č. 8077228, 8080751, 8084436, 8087581, 8089132, 8093644, 8101639, 8102289 a 8104295 tak, ako to správne a špecifikoval súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia. Predmetná pohľadávka bola zmluvou o postúpení pohľadávky z 24.9.2019 spolu s ďalšími pohľadávkami postúpená pôvodným dodávateľom – veriteľom (spoločnosťou PHOENIX Zdravotnícke zásobovanie, a. s.) žalobcovi. Jednotlivé pohľadávky sú špecifikované v prílohe k tejto zmluve o postúpení pohľadávky, pričom sú špecifikované číslom dokladu, číslom faktúry, typom dokladu, názvom spoločnosti, názvom lekárne, mestom, celkovou hodnotou, ostávajúcou sumou k úhrade, dátumom vystavenia a dátumom splatnosti faktúry.

Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalovanému doručované, a tento si ho reálne na pošte prevzal 25.10.2018.

V zhode so súdom prvej inštancie nemá odvolací súd pochybnosti o platnosti predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávky z 24.9.2019, ktorá má všetky náležitosti určitého a zrozumiteľného právneho úkonu v zmysle § 37 a nasl. Občianskeho zákonníka (§ 1 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka) a neplatnosť takejto zmluvy z dôvodu nejasnosti, nekonkrétnosti, či neurčitosti nemožno vyvodit' ani zo skutočnosti, že integrálnou súčasťou tejto zmluvy bola príloha č. I s náležitou špecifikáciou jednotlivých pohľadávok a adresnosťou jednotlivých dodávok. Túto neplatnosť zmluvy nemožno vyvodit' ani z okolnosti, že v zmluve bola uvedená globálna suma predstavujúca celkovú čiastku 2.314.628,64 eur, nakoľko bližšia špecifikácia čiastkových pohľadávok je uvedená v predmetnej prílohe. Okolnosť, že táto

príloha nie je očíslovaná alebo datovaná a podpísaná zmluvnými stranami nemôže mať za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky (vrátane predmetnej prílohy), pretože so zreteľom na všetky okolnosti, ktoré boli v tomto konaní zistené, je nepochybné, že ide o prílohu k zmluve z 24.9.2018 o postúpení pohľadávky a sú zrejmé aj konkrétne, ktoré sa týkajú žalovaného, teda dlhov vyplývajúcich z neuhradených faktúr za dodané lieky a zdravotnícky materiál.

Súd prvej inštancie všetky tieto okolnosti správne zistil tak v rovine dlžnej istiny, ktorá bola pôvodne predmetom tohto konania (nezaplatených zostávalo 43.712,89 eur, pričom v tejto časti vzal žalobca žalobu späť pred jej doručením žalovanému - § 145 ods. 3 CSP), ako aj v rovine úrokov z omeškania, ktoré boli napokon ustálené na sumu 852,80 eur a ktoré zaplatené neboli.

Samotný žalovaný výšku dlžných súm a predovšetkým tej časti, ktorá v súčasnosti zostala predmetom konania, teda úrokov z omeškania nespochybnil, pričom v zmysle vyššie uvedeného jeho argumentácia týkajúca sa neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky v nadväznosti na údajné vady v prílohe č. 1 k tejto zmluve nie je dôvodná v rovine možného privodenia iného rozhodnutia v prejednávanej veci, než k akému došiel súd prvej inštancie. So zreteľom na to, že z týchto dokladov sú nepochybné všetky konkrétne informácie, ktoré veriteľ potrebuje na úhradu svojich pohľadávok (a to aj novému subjektu -postupníkovi) a je si vedomý svojich neuhradených dlhov, splňa aj predmetná zmluva o postúpení pohľadávky všetky náležitosti zrozumiteľného a určitého právneho úkonu oprávňujúceho postupníka požadovať plnenia vyplývajúce z tejto zmluvy, odhliadnuc od okolnosti, že v zmysle ustálenej súdnej praxe žalovaný ako dlžník má v zásade plniť už na základe oznámenia o postúpení pohľadávky bez toho, aby sa mal domáhať predloženia zmluvy o postúpení pohľadávky. Nie je vylúčené, že bude argumentovať neplatnosťou tejto zmluvy, avšak táto zistená v tomto súdnom konaní nebola.

Okolnosť, kedy sa žalovaný dozvedel o postúpení pohľadávky, teda či by táto vedomosť bola odvodená už od dátumu 8.10.2018, kedy bolo upovedomenie o postúpení pohľadávky doručované žalovanému, alebo až 25.10.2018, kedy si žalovaný zásielku s týmto oznámením reálne prevzal nie je právne významná, nakoľko neuhradenie pohľadávok pretrvávalo a v závislosti od toho je správne ustálená aj výška úrokov z omeškania.“

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že rozsudok okresného súdu a rozsudok krajského súdu sú zjavne neodôvodnené, odporujú ústave a na ich základe bola sťažovateľke odňatá možnosť konať pred súdom, súdy porušili sťažovateľkino právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého súčasťou je aj právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Krajský súd svoj rozsudok odôvodnil nedostatočne, pričom aj v rozsudku okresného súdu absentuje dostatočné, logické a zrozumiteľné odôvodnenie, čo má za následok, že oba rozsudky sú nepreskúmateľné.

Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti popisuje, akými argumentmi sa bránila proti žalobe v konaní pred okresným súdom, uvádza tiež tvrdenia, ktorými odôvodňovala odvolanie proti rozsudku krajského súdu.

Sťažovateľka je názoru, že okresný súd ani krajský súd sa nijako argumentačne nevyrovnali s jej námietkami prezentovanými v priebehu súdneho konania.

Sťažovateľka tiež uvádza: *„Krajskému súdu Prešov z rozhodnutia súdu prvej inštancie č.k. 24Cb/263/2018 muselo byť zrejmé a to hlavne z jeho odôvodnenia, že tento súd sa žiadnym spôsobom argumentácii sťažovateľa (žalovaného) nevenoval, v odôvodnení rozhodnutia ani jedným slovom nespomenul, prečo sa s argumentáciou žalovaného týkajúcou sa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 24.09.2018 nestotožnil, na akom základe dospel k záveru, že táto príloha č. 1 je súčasťou práve zmluvy zo dňa 24.09.2018, čo súd presvedčilo (aký dôkaz predložený žalobcom) o tom, že ide o Prílohu č. 1 práve zo dňa 24.09.2018 t.j. zo dňa kedy bola podpísaná predmetná zmluva o postúpení pohľadávky a že má byť jej súčasťou.*

Odvolačný súd - Krajský súd Prešov svojim potvrdzujúcim rozhodnutím len podporil ignorovanie právne významných skutočností uvádzaných žalovaným v konaní súdom prvej inštancie a podporil aj nedostatočnosť, nepresvedčivosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie.

... všeobecné súdy (prvoinštančný aj druhoinsčančný) rozhodli v danej veci celkom formalisticky, svojvoľne a arbitrárne bez tohto, aby mal ich výrok rozumný základ v obsahu spisu a dôkazoch, ktoré boli žalobcom predložené a súčasne aby poskytoval jednoznačné a rozumné vysvetlenie na akom základe dospeli oba súdu k tomu, že zmluva o postúpení

pohľadávky zo dňa 24.09.2018 je platným právnym úkonom bez rešpektovania zásadného zákonného ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Žiadne rozumné vysvetlenie, prečo sa oba súde zhodli na tom, že príloha je súčasťou práve zmluvy zo dňa 24.09.2018 sťažovateľovi ani jeden zo súdov neposkytol.

... z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie sp. zn. 24Cb/263/2018 vôbec nie je zrejmé, že sťažovateľ vznášal nejaké námietky a právne argumentoval k otázke ne/platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 24.09.2018 (písomné podanie zo dňa 29.05.2019) a to potom, ako žalobca súd predložil zmluvy o postúpení pohľadávky a sťažovateľ mal možnosť oboznámiť sa s jej obsahom a následne aj s prílohou č. 1. “

7. Z uvedených dôvodov sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej označených práv rozsudkom krajského súdu a rozsudkom okresného súdu, rozsudky zrušil, vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu a sťažovateľke priznal náhradu trov konania.

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q) r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

14. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

15. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

18. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta nedostatočné odôvodnenie rozsudku okresného súdu, ako aj rozsudku krajského súdu, je názoru, že rozsudky sú nepreskúmateľné. Tvrdí, že okresný súd a krajský súd neposkytli odpovede na námietky, argumenty sťažovateľky prezentované v priebehu súdneho sporu.

K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu

19. Ústava nezakotvuje ústavný súd ako jediný a výlučný orgán ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb. V zmysle princípu subsidiarity formulovaného v čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) nemal ústavný súd právomoc preskúmať namietaný rozsudok okresného súdu, keďže právomoc rozhodnúť o ochrane práv sťažovateľky, ktoré ním údajne mali byť porušené, mal v rámci riadneho inštančného postupu a prostredníctvom odvolania krajský súd, pričom podanie odvolania sťažovateľka aj využila, hoci s nie priaznivým výsledkom.

20. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu

21. Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľky poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým

osobám zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010, IV. ÚS 26/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (porov. I. ÚS 22/03, II. ÚS 349/08, II. ÚS 421/2013, III. ÚS 152/03, IV. ÚS 177/05). Za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

22. Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

23. Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017).

24. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

25. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Citovaná právna úprava (účinná od 1. júla 2016) presunula ťažisko tvrdenia a preukazovania vád zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na dovolateľa, ktorý limity posúdenia prípustnosti dovolania určuje obsahom podaného dovolania.

27. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutia spravodlivosti) [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017].

28. Ako vyplýva z už citovaného uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017, porušenia práva na spravodlivý súdny proces, od ktorého sa odvíja prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, sa súd môže dopustiť aj tým spôsobom, že poruší právo strany sporu na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Ústavnou sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej a pokiaľ sťažovateľka namieta nenáležité odôvodnenie rozsudku krajského súdu, je zrejmé, že sťažovateľka sa mohla ochrany svojich práv domáhať prostredníctvom dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

29. Ústavný súd v tomto smere poukazuje aj na svoje skoršie rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 559/2018 z 13. marca 2020, v ktorom konštatoval: «... v prípade, že písomné vyhotovenie rozhodnutia súdu nižšej inštancie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov

podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť (a okrem výnimočných prípadov pôjde) o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Pojem „procesný postup“ v § 420 písm. f) CSP je potrebné vyložiť v kontexte pojmu „právo na spravodlivý proces“ (ten v dotknutom ustanovení oproti skoršej úprave pribudol), ktoré je dotknutým ustanovením garantované strane konania, a súčasťou práva na spravodlivý proces (a teda aj naposledy označeného postupu) je pritom nepochybne aj náležité odôvodnenie rozhodnutia zodpovedajúce kritériám čl. 46 ods. 1 (v spojení s čl. 1 ods. 1) ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Pojem „uskutočňovala“ uvedený v § 420 písm. f) CSP je v nadväznosti na to potrebné rovnako vyložiť ústavne konformne, teda ako „boli naplnené“.»

30. Vo vzťahu k poukazu sťažovateľky na zákonné obmedzenie prípustnosti dovolania odvíjajúce sa od peňažnej hodnoty predmetu dovolacieho konania ústavný súd uvádza, že toto obmedzenie sa na dovolanie podané podľa § 420 CSP nevzťahuje, čo priamo vyplýva z § 422 ods. 1 CSP.

31. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovateľka možnosť podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) nevyužila, dovolanie nepodala. Nevyužitie zákonnej možnosti podať dovolanie nemožno preto nahradzovať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv; a túto možnosť sťažovateľka v tomto prípade mala.

32. Keďže sťažovateľka ani len netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, v okolnostiach jej prípadu ani neprichádzal do úvahy prípadný možný postup ústavného súdu v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

33. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ústavnú sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu ako neprípustnú.

34. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nej uplatnených (návrh na zrušenie rozsudkov a vrátenie vecí, návrh na priznanie náhrady trov konania) nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2021

Robert Šorl
predseda senátu